

Paragraf 126

Ärendenummer KS2022/229

Svar på ledamotsinitiativ - Vänorten Kaarina i Finland

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Kommunstyrelsen beslutar att ledamotsinitiativet med vänorten Kaarina tillstyrks.

Sammanfattning

Kenta Hällbom, Miljöpartiet, inkom med ett ledamotsinitiativ den 10 mars 2022. Hällbom föreslår att kommunstyrelsens och jommunfullmäktiges företrädare ges i uppdrag att återuppta kontakt och utbyte med Enköpings vänort Kaarina i södra Finland under innevarande mandatperiod.

Samarbete och utbyte har genomförts med vänorten Kaarina lång tid men varit något mera begränsad de senaste tio åren.

Enköping ingår i finskspråkigt förvaltningsområde i lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk. Det innebär ett förstärkt skydd för finska språket och finsk kultur i Enköpings kommun. De som bor i Enköpings kommun med finsk bakgrund har bland annat rätt att använda finska i muntliga och skriftliga kontakter med kommunen. Att finska språket och finsk kultur är närvarande i Enköping medför att ett aktivt utbyte med vänorten i Finland har betydelse. Samarbetet ger goda möjligheter att genom etablerade kontakter i Finland få till språkutbyten mellan skolor då kunskap i finska är av stor betydelse för en finskspråkig kommun. Med den gemensamma Natoansökan, övrigt samarbete mellan Sverige och Finland är kommunledningsförvaltningens bedömning att det ligger rätt i tiden för Enköpings kommun att verka för att aktivera förbindelsen med Kaarina.

Det är angeläget att det finns en struktur för kontakterna annars riskerar ett samarbete bli beroende av personliga initiativ som kan gå om intet. Kommunledningsförvaltningen föreslår att funktionen samordnare för finskt förvaltningsområde fortsätter dialogen med Kaarina för att identifiera aktuella och gemensamma samverkanspunkter och områden. Initialt kan det handla om breda ingångar, exempelvis näringslivsfrågor, frågor om social hållbarhet, stadsplanering med hållbart byggande, former för invånardialoger, utbildningsfrågor samt främjande av utbyten mellan invånare, föreningar och företag i Enköping och Kaarina.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, kommunledningsförvaltningen, 2022-09-02

Protokollsutdrag, kommunstyrelsen, 2022-03-22, § 72

Ledamotsinitiativ, Kenta Hällbom (MP), 2022-03-10

Kommunledningsförvaltningen
Hannu Högberg

Kommunstyrelsen

hannu.hogberg@enkoping.se

Ledamotsinitiativ - Vänorten Kaarina i Finland

Förslag till kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsens beslutar att ledamotsinitiativet med vänorten Kaarina tillstyrks.

Ärendet

Bakgrund

Kenta Hällbom, Miljöpartiet, inkom med ett ledamotsinitiativ den 10 mars 2022. Hällbom föreslår att Kommunstyrelsens och Kommunfullmäktiges företrädare ges i uppdrag att återuppta kontakt och utbyte med Enköpings vänort Kaarina i södra Finland under innevarande mandatperiod.

Enköpings Kommun har, så som Hällbom beskriver, under många år haft vänskapsutbyten med nordiska kommuner och i samverkan med föreningen Nordens lokalförening i Enköping. Det har varit utbyten med Nedre Eikers kommun i Norge, Ølstykke kommun i Danmark samt med Kaarina i Finland. Nedre Eikers kommun i Norge upphörde den 1 januari 2020 som kommun, då den slogs ihop med Drammens kommun. Ølstykke kommun i Danmark var en kommun i Frederiksborgs amt i Danmark. Kommunen slogs 2007 samman med Stenløse kommun och Ledøje-Smørumms kommun till Egedals kommun i Region Hovedstaden. Kaarina eller på svenska S:t Karins är en stad i landskapet Egentliga Finland (finska: Varsinais-Suomi). I kommunen bor det cirka 35 000 invånare. Stadens bebyggelse har i stort sett vuxit samman med Åbo. Kaarina eller S:t Karins är enspråkigt finskt, men av befolkningen är ungefär 4 procent svenskspråkiga.

Samarbete och utbyte har genomförts med vänorten Kaarina lång tid men varit något mera begränsad de senaste tio åren. Enköpings kommunledning fick 2017 en inbjudan från Kaarinas stadsdirektör och föreningen Nordens ordförande att tillsammans med Föreningen Norden besöka och delta på invigningen av Kaarina huset i februari 2018. Huset är ett modernt kommunbibliotek med tillhörande medborgakontor och lokaler för kommunledning. Från Enköpings kommun deltog ekonomichef, en medarbetare från Upplevelseförvaltningen och samordnaren för finskspråkiga förvaltningsområdet. I samband med besöket, visade rektor för Livia

yrkesskola och trädgårdsutbildningen intresse av kontakt med trädgårdsutbildningen i Enköping. Kontakt hade sedan tidigare etablerats mellan ivias vårdutbildning och Kungsgårdens finska avdelning i Enköping för möjlighet till finsktalande sommarvikarier. Ett gemensamt firande med Enköping och Kaarina genomfördes hösten 2019 i Enköping när Nordens lokalförening i Enköping fyllde 50 år. Med en regelbundenhet och månadsvis sänds ett digitalt nyhetsbrev av Enköpings kommuns finskspråkiga förvaltningsområde bland annat också till Kaarina stad.

Samarbeten mellan nordiska länder har en lång tradition och det finns en gemensam historia samt kulturella likheter mellan länderna. På den internationella arenan formaliseras samarbetet främst via Nordiska ministerrådet, som är de nordiska regeringarnas officiella samarbetsorgan. Nordiska ministerrådet arbetar för gemensamma nordiska lösningar inom områden där länderna kan uppnå större resultat genom att samarbeta än genom att lösa uppgifterna var för sig. Det finns ett antal nordiska utbytesprogram, bland annat Nordplus för studerande och Nordjobb för säsongsjobb med fokus på unga mellan 18 och 30 år. Programmen riktar sig mot invånare i de nordiska länderna men i vissa fall även till de Baltiska länderna. Förutom utbyten genomförs gemensamma nordiska satsningar på den globala arenan. Ett sådant är Kultursatsningen Nordic Bridges, som syftar till att öka medvetenheten om nordisk konst och kultur i Canada under 2022. Under Almedalsveckan, som genomfördes i början av juli, var en av fokusfrågorna för Nordiska ministerrådet vad ett Natomedlemskap innebär för det nordiska försvarssamarbetet och för stabiliteten i regionen.

Föreningen Norden är en demokratisk-, partipolitiskt- och religiöst obunden ideell organisation som arbetar för att främja samarbete mellan de nordiska länderna. Föreningen har funnits sedan 1919 för att skapa möten och dialog mellan människor och över gränser. I Enköping har det funnits en lokalförening sedan 1969. Lokalföreningen har varit en betydelsefull aktör för de samarbeten som genomförts. Kultur- och vänskapsdagar har anordnats växelvis i de olika vänorterna. Föreningen Nordens Enköpingsavdelning har varit central för kontinuiteten i samarbetet mellan Enköping och Kaarina.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts på kommunledningsförvaltningen.

Kommunledningsförvaltningens bedömning

Enköping ingår i finskspråkigt förvaltningsområde i lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk. Det innebär ett förstärkt skydd för finska språket och finsk kultur i Enköpings kommun. De som bor i Enköpings kommun med finsk bakgrund har bland annat rätt att använda finska i muntliga och skriftliga kontakter med kommunen. Att finska språket och finsk kultur är närvarande i Enköping medför att

ett aktivt utbyte med vänorten i Finland har betydelse. Samarbetet ger goda möjligheter att genom etablerade kontakter i Finland få till språkutbyten mellan skolor då kunskap i finska är av stor betydelse för en finskspråkig kommun. Med den gemensamma Natoansökan, övrigt samarbete mellan Sverige och Finland är kommunledningsförvaltningens bedömning att det ligger rätt i tiden för Enköpings kommun att verka för att aktivera förbindelsen med Kaarina. Det är angeläget att det finns en struktur för kontakterna annars riskerar ett samarbete bli beroende av personliga initiativ som kan gå om intet. Kommunledningsförvaltningen föreslår att funktionen samordnare för finskt förvaltningsområde fortsätter dialogen med Kaarina för att identifiera aktuella och gemensamma samverkanspunkter och områden. Initialt kan det handla om breda ingångar, exempelvis näringslivsfrågor, frågor om social hållbarhet, stadsplanering med hållbart byggande, former för invånardialoger, utbildningsfrågor samt främjande av utbyten mellan invånare, föreningar och företag i Enköping och Kaarina. Med ledamotsinitiativet som grund har Tf kommundirektör under våren 2022 fört dialog med stadsdirektören i Kaarina. En kontakt är etablerad och pågående men utan att steg tagits för att gå vidare med mera konkreta aktiviteter. Kommunledningsförvaltningen fortsätter dialogen med representanter för Kaarina kommun i Finland.

Ekonomiska konsekvenser

I ett inledande skede identifieras inga andra kostnader än tid för dialog med Kaarina samt med organisationer engagerade för nordiskt samarbete och utbyte

Sociala och miljömässiga konsekvenser

De nordiska samarbetsministrarna har formulerat en vision om att Norden skall bli världens mest hållbara och integrerade region. För att förverkliga visionen prioriteras tre strategiområden för Nordiska ministerrådets arbete under perioden 2021-2024: Ett grönt Norden, med en grön omställning av våra samhällen samt för arbete för koldioxidneutralitet och en hållbar cirkulär och biobaserad ekonomi. Ett konkurrenskraftigt Norden, som innebär att främja grön tillväxt baserad på kunskap, innovation, rörlighet och digital integration samt ett socialt hållbart Norden, som innebär att främja en inkluderande, jämställd och sammanhängande region med gemensamma värderingar. Det senare omfattar ökat kulturutbyte. Ett fortsatt vänortssamarbete mellan Sverige och Finland också på lokal nivå har förutsättningar för att ge värdefulla insikter och perspektiv för Enköpings kommun, bland annat utifrån de tre nämnda dimensionerna.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, kommunledningsförvaltningen, 2022-09-02
Protokollsutdrag, kommunstyrelsen, 2022-03-22, § 72
Ledamotsinitiativ, Kenta Hällbom (MP), 2022-03-10

Hannu Högberg
Tf. kommundirektör
Enköpings kommun

Åsa Olsson
Kansli- och utredningschef
Enköpings kommun

Beslutet skickas till:

Kenta Hällbom, Miljöpartiet
Irma Aalto, samordnare, kommunledningsförvaltningen

Paragraf 72

Ärendenummer KS2022/229

Ledamotsinitiativ - Vänorten Kaarina i Finland

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen skickar ledamotsinitiativet för beredning till kommunledningsförvaltningen.

Sammanfattning

Kenneth Hällbom (MP) har inkommit med följande ledamotsinitiativ:

Enköpings Kommun har de senaste 50 åren haft Vänskapsutbyte genom Föreningen Norden med några nordiska kommuner. I Norge (Nedre Eiker), Danmark (Ölstykke), Finland (Kaarina) och Estland (Jögeva). En hel del utbyte och träffar har genomförts under dessa år. Framförallt med ungdomar från Enköpings idrottsföreningar, scouter och kulturföreningar.

Tyvär har detta av olika anledningar somnat in de senaste 10 åren. Förutom med vänorten Kaarina i Finland. Men i denna kontakt har Kommunfullmäktige inte varit aktiv under de senaste två mandatperioderna. Föreningen Nordens Enköpingsavd. har haft en viss kontakt Kaarinas Stadsdirektör och andra företrädare.

Sverige står just nu i begrepp att knyta starkare band med Finlands folk på nationell nivå. Jag anser därför att det ligger helt rätt i tiden att återuppta den gamla förbindelsen med vår vänort Kaarina i södra Finland, som beslutades i Kommunfullmäktige 1974, innan den helt försvinner.

Mitt förslag är att kommunstyrelsens och kommunfullmäktiges företrädare ges i uppdrag att återuppta kontakt och utbyte med vår Vänort Kaarina i södra Finland under innevarande mandatperiod.

Beslutsunderlag

Ledamotsinitiativ, Kenneth Hällbom (MP), 2022-03-10

Ledamotsinitiativ Kommunstyrelsen 2022 03 10

Enköpings Kommun har de senaste 50 åren haft Vänskapsutbyte genom Föreningen Norden med några nordiska kommuner. I Norge (Nedre Eiker), Danmark (Ølstykke), Finland (Kaarina) och Estland (Jõgeva). En hel del utbyte och träffar har genomförts under dessa år. Framförallt med ungdomar från Enköpings idrottsföreningar, scouter och kulturföreningar.

Tyvärr har detta av olika anledningar somnat in de senaste 10 åren. Förutom med vänorten Kaarina i Finland. Men i denna kontakt har Kommunfullmäktige inte varit aktiv under de senaste två mandatperioderna. Föreningen Nordens Enköpingsavd. har haft en viss kontakt Kaarinas Stadsdirektör och andra företrädare.

Sverige står just nu i begrepp att knyta starkare band med Finlands folk på nationell nivå. Jag anser därför att det ligger helt rätt i tiden att återuppta den gamla förbindelsen med vår vänort Kaarina i södra Finland, som beslutades i Kommunfullmäktige 1974, innan den helt försvinner.

Mitt förslag är att

Kommunstyrelsens och Kommunfullmäktiges företrädare ges i uppdrag att återuppta kontakt och utbyte med vår Vänort Kaarina i södra Finland under innevarande mandatperiod.

Kenta Hällbom, Gruppledare Miljöpartiet